

13. DIEVA ATTĒLS

JONAS DIEVS

Jonas grāmata var šķist tikai vienkāršs stāsts; bet šajā studiju kursā esam atklājuši, ka tā ir teoloģiski komplicēta.

Tā māca:

1. *Dievs ir radījis, pārvalda un rūpējas par dabas pasauli.* Vētras laikā (Jonas 1:9) pravietis paziņo, ka Dievs ir zemes un jūras Radītājs. Tie ir termini, ar ko Bībele apzīmē visu radību. Lasiet arī Psalmi 95:3-6.

Radība ir pakļauta Dieva kontrolei, kā mēs to redzējam, lasot par viņa sūtīto vēju (Jonas 1:4) un lielo zivi, kam bija jāglābj Jona (17. p.). Dievs pavēlēja zivij un tā paklausīja, izspļaujot pravieti krastā (Jonas 2:11). Vēlāk viņš izsauca esamībā īpašu augu un tārpu (Jonas 4:6,7), un vēlreiz sūtīja vēju (8. p.). Dievs parādīja rūpes par niniviešu lopiem (11. p.). Visā grāmatā vienīgā būtne, kas atraidīja Dieva aizsargājošo vadību, bija pats Jona.

2. *Dievs ir gatavs glābt tos, kas lūdz viņa palīdzību.* Jona savā lūgšanā (Jonas 2:2-10) atzīst Dieva dāvāto glābšanu. Pagānu jūrnieki vērsās pie Dieva pēc glābšanas (Jonas 1:14), Ninives ļaudis lūdza un rīkojās (Jonas 3:7-9). Dievs izglāba gan Jonu, gan niniviešus no drošas bojāejas.

3. *Dievs rūpējas par visiem zemes iedzīvotājiem.* Jona atkārtoja Mozus izteikto apgalvojumu, ka viņš ir “žēlīgs un līdzcietīgs Dievs, gauss dūsmās, bet dāsns žēlastībā.” (Jonas 4:2; salīdziniet ar 2. Mozus 34:6) Dievs parādīja žēlastību pravietim, glābdams to no nāves jūrā; bet viņš izglāba arī vētras apdraudētos jūrniekus un nožēlojošos Ninives ļaudis. Dievs sūtīja pravieti brīdināt Ninivi, jo viņš mīlēja tās ļaudis tāpat kā Israēlu. Par nelaimi, vienīgais stāstā pieminētais israēlētis neatspoguļoja šo visaptverošo mīlestību.

Kuģa kapteinis apliecināja ticību (Jonas 1:6) un vēlēšanos rīkoties morāli pareizi (12-14 p.). Pēc Dieva spēka atklāšanās vētrā, viņš pat pielūdza un deva solījumus (16. p.). Ninives ļaudis ātri pieņēma pravieša sludināšanu par to samaitāto stāvokli un patiesi nožēloja (Jonas 3). Lai arī Jona pazina Dieva mīlestību pret citām tautām (Jonas 4:2), viņš tomēr dusmojās.

4. *Dievs var mainīt savas domas attiecībā uz sodu.* Blakus viņa naidam pret asīriešiem, šī bija lieta, kas Jonu sarūgtināja visvairāk. Bija apdraudēts viņa profesionālais lepnums. Ja pravietis bija kaut ko pasludinājis, tam arī bija jānotiek. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ Vecās Derības ļaudis nereti centās nogalināt praviešus.

Ja pravietis tiktu nokauts pirms viņš pagūtu izteikt savu vēsti, pravietojums nepiepildītos. Dievs sūtīja Jonu pasludināt Ninivei sodu, bet tad mainīja savas domas attiecībā uz pilsētas iznīcināšanu. Pravieša pašapziņa saņēma triecienu, sevišķi jau ņemot vērā 5. Mozus 18:22 paziņojumu par to, ka pravietojums, kas nepiepildās, ir viltus pravietojums. Pravietim labāk būtu paticis, ka iet bojā desmitiem tūkstošu cilvēku, nekā iegūt viltus pravieša reputāciju. Vai mēs ļautu iet bojā citiem, lai tikai saglabātu paši savas reliģiskās idejas? Vai mēs savai teoloģijai – kas, protams, ir ļoti svarīga – piešķirsim lielāku nozīmi nekā rūpēm par cilvēkiem?

Dievam ir visas tiesības rīkoties pēc sava prāta – arī tad, ja tas nozīmē darīt ko atšķirīgu no iepriekš pasludinātā. Lasiet Jeremijas 18:1-10.

Dieva brīvība rīkoties pēc sava prāta var izraisīt neapmierinātību cilvēkos, kā mēs to redzam Mateja 20:1-16, kur pēdējā darba dienas stundā salīgtie strādnieki saņēma tādu pašu algu, kā visu dienu strādājušie. Jonas grāmata skaidro saistību starp Dieva taisnīgumu un līdzcietību, un atgādina mums, ka viņam ir tiesības tās savienot, kā viņš to atzīst par labu. Dievs nevar tikt iespiests nekādos cilvēku teoloģijas vai filozofijas rāmjos.

5. *Bībeles Dievs ir vienīgais patiesais Dievs.* Lai arī stāsts atzīst jūrnieku pagānisko reliģiju pastāvēšanu (Jonas 1:5-7), tas izceļ Kunga mērķi vest tos pie patiesā Dieva pielūgsmes (16. p.). Praviētis gan piemin elku pielūgšanas veltīgumu (Jonas 2:9), tomēr turpmākajā grāmatas daļā neviens no neisraēliešiem tiešā veidā netiek kritizēts. Tie tiek pieņemti tādi, kādi ir, un vadīti uz augstāku izpratni. Draudzei vajadzētu sekot šim paraugam attieksmē pret citiem. Ir tikai viens paties Dievs, bet viņš meklē cilvēkus ar mīlestību, nevis ar nosodījumu un kriticismu. Viņš darbojas, lai *sirsniņu* pielūgsmi pārvērstu *patiesā* un *pareizā* pielūgsmē.

6. *Kungs ilgojas saņemt pateicību, slavu un pielūgsmi no tiem, ko viņš glābj.* Kad Dievs bija nomierinājis jūru, jūrnieki pielūdza viņu. (Jonas 1:16) Ninives ļaudis sacīja, "kas zina? ja nu Dievs vēl mitējas, varbūt viņš vēl apdomāsies un atstāsies no savas dusmu kvēles, ka neejam bojā!" (Jonas 3:9) Šis izteikums netieši jau bija Dieva slavēšanas aizsākums. Pat Jona slavēja Dievu, kad tika izglābts. (Jonas 2:10)

PĀRDOMĀM UN TĀLĀKĀM STUDIJĀM

Tā vietā, lai censtos definēt vai izskaidrot Dievu, Bībele priekšroku dod stāstiem, kas parāda viņu darbībā. Jonas grāmata nesniedz abstraktu skaidrojumu par Dieva taisnības un žēlastības savstarpējām attiecībām, bet attēlo Dieva iejūtīgo izturēšanos pret pravieti un pagānu tautu. Stāsts par Dieva mīlestību darbībā ir nesalīdzināmi ietekmīgāks par visu mūsu teoloģiju un svētrunām par to.

Stāsts par Jonu izraisa vairāk jautājumu nekā sniedz atbilžu. Mums ir jāapsver, kā mēs rīkotos, ja būtu kāda no stāsta varoņiem lomā. Jautājumi, ko mums uzdod stāsts par Jonu, liek mums domāt par Dieva līdzdalību mūsu dzīvē. Šajā kursā mēs mācījamies, ka Kungs ir personīgs Dievs. Viņš ne tikai iesaistījās Jonas dzīvē, viņš ik dienas vēlas būt iesaistīts arī mūsu dzīvē.

Jonas grāmatā mēs ieraugām Dieva un viņa rakstura attēlu. Dievs ir piedodošs. Dievs ir visvarens. Dievs pazīst un mīl mūs katru personīgi, un aicina mūs būt par viņa pārstāvjiem, viņa lieciniekiem šajā pasaulē.

Lūdzu, sūtiet savas atsauksmes par kursu „Praviētis pret paša gribu” uz e-pastu konsultants@bibelev.lv

Aicinām iepazīties ar citiem neklātienas Bībeles studiju kursiem vietnē bibelesstudijas.lv